

Trontale

Taler

Harald 5

Dato

24 september 1999

Sted

Stortinget

Omstendigheter

Åpning av det 144. storting

1 Ærede President, Folkets representanter.

Jeg hilser Stortinget velkommen til ansvarsfull gjerning og ønsker at den må bli til gagn for fedrelandet.

5

Regjeringen arbeider for en samfunnsutvikling preget av et solid verdifundament forankret i vår nasjonale og kristne kulturarv. Ved inngangen til et nytt årtusen står arbeidet for å bevare livsgrunnlaget på kloden, fred og menneskerettigheter og utjamning mellom verdens folk i første rekke.

10

Regjeringen arbeider for et nyskapende, solidarisk og tryggere Norge.

Et nyskapende Norge skal bidra til høy verdiskaping og velferd, og legge til rette for arbeid til alle. Pengepolitikken er rettet inn mot å holde kronen stabil

15

overfor europeiske valutaer. Statsbudsjettet for 2000 skal bidra til en balansert utvikling i norsk økonomi med ytterligere reduksjon av det norske rentenivået.

For å bevare og utvikle konkurranseutsatt sektor må lønnsveksten framover ikke være høyere enn hos våre handelspartnere. Regjeringen legger vekt på ytterligere

20

å styrke samarbeidet i arbeidslivet for å bevare den høye sysselsettingen.

Regjeringen vil foreslå endringer i boligskatten og merverdiavgiftssystemet, og vil også vurdere andre endringer i skattesystemet, med sikte på et mer effektivt skattesystem og sosial utjamning.

25

Regjeringen vil aktivt fremme norske interesser overfor Den europeiske union, på grunnlag av samarbeidsordningene med EU og den løpende utviklingen i det

30 europeiske samarbeidet. Regjeringen vil selvstendig og aktivt vurdere nytt regelverk før beslutning om innlemmelse i EØS-avtalen.

Norge skal være en pådriver i arbeidet med de globale miljøutfordringene. En bærekraftig utvikling forutsetter at miljøhensyn blir integrert i politikken nasjonalt og lokalt. Gjennom omlegging til mer grønne skatter vil Regjeringen
35 stimulere til mer miljøriktig bruk av ressursene. Allmennheten skal i større grad enn i dag få informasjon om produktenes miljøegenskaper.

I høst vil Regjeringen legge fram en stortingsmelding om miljøpolitikken og rikets miljøtilstand. Regjeringen vil satse på utvikling av nye, fornybare
40 energikilder, og arbeide for å begrense veksten i forbruket av elektrisitet.

I en situasjon der olje- og gasssektoren gjennomgår store strukturendringer, vil Norge fortsatt forvalte petroleumsressursene i et langsiktig perspektiv. Regjeringen vil sikre en effektiv organisering av statens olje- og gassressurser, et
45 godt forvaltningssystem og en gjennomgang av norsk kontinentalsokkels konkurransekraft.

Gjennom reformprogrammet Et enklere Norge vil Regjeringen bidra til forenkling av regelverk i hele forvaltningen og utvikling av brukervennlige
50 tjenester til næringslivet, kommunene og folk flest.

Næringslivet skal sikres stabile og internasjonalt konkurransedyktige rammebetingelser. Regjeringen ønsker et langsiktig og balansert eierskap.

55 For å snu flyttestrømmen vil Regjeringen forsterke den distriktspolitiske satsingen. Et konkurransedyktig og kompetansebasert næringsliv, som videreutvikler lokale fortrinn, skal stimuleres.

Et nyskapende Norge trenger sterkere satsing på forskning. Den offentlige
60 innsatsen skal økes blant annet gjennom avkastningen av et fond for forskning og nyskaping. Særskilte tiltak som kan stimulere til mer forskning og utvikling i næringslivet, blir vurdert.

Regjeringen arbeider for å fremme en bærekraftig og helhetlig forvaltning av
65 havets ressurser. Marin forskning er et hovedsatsingsområde. Det vil bli tilrettelagt for økt markedsorientering i fiskerinæringen og for fornyelse av en

kapasitetstilpasset fiskeflåte.

70 For å sikre et livskraftig landbruk og mat av god kvalitet legger Regjeringen vekt på bærekraftig bruk av ressursene og at næringen sikres inntekt og sosiale forhold på linje med det øvrige samfunn. Næringsgrunnlaget for den samiske reindriften skal sikres, blant annet ved å tilpasse reintallet til beiteressursene.

75 Utbygging og opprustning av transportårer og samferdselstilbud er et viktig næringspolitisk og distriktpolitisk virkemiddel, og har stor betydning for trafikkavvikling og miljø i sentrale strøk. Regjeringen vil legge fram en Nasjonal transportplan der en for første gang ser de ulike transportformer i sammenheng.

80

Hele landet skal sikres tilgang til grunnleggende teletjenester av høy kvalitet til lavest mulig pris. Virksom konkurranse i telesektoren er ett bidrag til dette.

Regjeringen vil arbeide for en likeverdig opplæring, og styrke arbeidet for
85 kvalitetsutvikling i norsk skole. Det vil bli satset sterkere på forsøks- og utviklingsarbeid i grunnskolen, med spesiell vekt på ungdomsskolen og i videregående opplæring. Innsatsen skal rettes mot informasjons- og kommunikasjonsteknologi, kompetanseutvikling og utvikling av en ny lærerrolle.

90

Kapasiteten i de ulike studier skal dimensjoneres slik at arbeidslivets behov for personell med høyere utdanning blir ivaretatt. Samtidig skal flest mulig av de utdanningssøkende få et tilbud i samsvar med egne ønsker. Universiteter og høyskoler skal få nødvendig frihet til å kunne imøtekomme krav og
95 forventninger de stilles overfor.

En handlingsplan for etter- og videreutdanning vil bli ferdigstilt i samråd med partene i arbeidslivet. Et system for dokumentasjon av voksnes realkompetanse skal utvikles. Støtteordninger der bedrifter og utdanningsinstitusjoner
100 samarbeider om utvikling av tilpassede tilbud for voksne arbeidstakere blir innført.

Informasjonsteknologi skal utnyttes til å skape en åpen, tilgjengelig og effektiv forvaltning. Ved hjelp av offentlige informasjonstjenester på Internett skal
105 publikum, næringsliv og forvaltning få tilgang til informasjon og tjenester.

Regjeringen vil fremme forslag om en helhetlig revisjon av likestillingsloven, og ønsker å utvide bestemmelsen om kvinnerepresentasjon i styrever, råd og utvalg.

110

Et solidarisk Norge betyr engasjement for bedre fordeling, rettferdighet og menneskerettigheter - både her i landet og internasjonalt. Regjeringen vil forsterke arbeidet med utjamning av levekår.

115 Utenriks- og sikkerhetspolitikken skal trygge norsk frihet og selvstendighet, fremme norske interesser og bidra til å fremme fred og demokrati globalt. Regjeringen legger stor vekt på å styrke De forente nasjoner og vil bidra til FNs arbeid for internasjonal fred og utvikling.

120 Norge vil delta aktivt i de kommende WTO-forhandlingene. Også de fattige land må få utnytte mulighetene ved en mer åpen verdensøkonomi.

Regjeringen støtter bestrebelsene på å styrke europeisk evne til krisehåndtering og arbeider for å trygge og videreutvikle gode transatlantiske forbindelser, ikke
125 minst gjennom NATO-samarbeidet.

Det blir lagt vekt på å videreutvikle samarbeidet med Russland, bilateralt så vel som gjennom regionale samarbeidsordninger og internasjonale organisasjoner. Norge vil delta aktivt i ledertroikaen i Organisasjonen for sikkerhet og
130 samarbeid i Europa.

Vårt humanitære og politiske engasjementet for fred og gjenoppbygging på Balkan vil bli videreført, også gjennom deltakelse i den fredsbevarende styrken i Kosovo.

135

Regjeringen øker innsatsen for å bekjempe fattigdom og intensiverer arbeidet for sterkere bistandskoordinering internasjonalt. Støtten til demokratisk utvikling og kamp mot korrupsjon økes.

140 En solidarisk flyktningpolitikk skal sikre at mennesker på flukt får beskyttelse. Regjeringen vil bekjempe rasisme og diskriminering. Det vil bli etablert en uavhengig nemnd som klageinstans i saker etter utlendingsloven.

Regjeringen vil arbeide for å bedre funksjonshemmedes levekår og virkemidler

som fremmer målet om full deltakelse og likestilling for funksjonshemmede.

150 Regjeringen vil gjennomgå Norges forpliktelser overfor nasjonale minoriteter og drøfte hvordan vi kan sikre disse gruppene like vilkår for samfunnsdeltagelse og bevaring av språk og kultur. Sametinget skal gis større innflytelse i saker som er av spesiell interesse for den samiske befolkningen.

Raske forandringer og oppløsningstendenser i samfunnet krever et tryggere Norge.

155

Et sterkt norsk forsvar med evne til å bidra til internasjonale fredsoperasjoner er en grunnpilar i Regjeringens sikkerhetspolitikk. Anskaffelsene av nye fregatter og kampfly skal bidra til at Norge opprettholder et troverdig forsvar.

160 Regjeringen vil forsterke innsatsen for å forebygge og bekjempe organisert kriminalitet, volds- og vinningsforbrytelser. Et eget politidirektorat vil bli foreslått opprettet. Regjeringen vil legge til rette for raskere rettspleie.

165 For å forebygge mulige dataproblemer ved overgangen til år 2000 forberedes nødvendige tiltak.

170 Kommunene og fylkeskommunene skal, gjennom sine inntekter, gis mulighet til å tilby grunnleggende velferdstjenester. Det kommunale sjølstyret skal utvides. Regjeringen vil stimulere til utvidet bruk av interkommunalt samarbeid framfor kommunesammenslåinger.

175 Barnetrygden vil bli foreslått utvidet til 18 år. Regjeringen satser på fortsatt utbygging av barnehager, og vil legge fram en stortingsmelding med strategier for full behovsdekning og fortsatt kvalitetsutvikling i barnehagene. Det vil bli foreslått å innføre selvstendig rett til fødselspenger for fedre.

Regjeringen vil trappe opp innsatsen for å sikre allmennhetens adgang til strandsonen.

180 Finansiering av rimelige boliger gjennom Husbanken skal gis økt prioritet, og byggesaksbehandlingen skal forenkles.

Regjeringen vil legge til rette for et aktivt kulturliv med opplevelse og deltakelse

185 som mål. Regjeringen vil arbeide for å styrke det lokale, frivillige
organisasjonsliv, med særlig vekt på å sikre aktivitetsgrunnlaget for barn og unge
i deres nærmiljø.

Satsingene innen psykisk helse, kreftomsorg, utstyr i sykehus og
190 handlingsplanen for eldre vil bli fulgt opp, slik at målene kan nås som forutsatt
av Stortinget. Det vil bli lagt fram et lovforslag som vil åpne for større grad av
fristilling av sykehus. Regjeringen vil ta initiativ til en bred drøfting av
verdigrunnlaget i helse- og omsorgstjenesten.

195 Alle innvandrere skal sikres muligheter til norskundervisning og kvalifisering for
arbeidslivet. Innvandrerkvinnenes situasjon skal vies særlig oppmerksomhet.

Den norske kirke skal ha frihet og ressurser til å være en bekjennende,
misjonerende og diakonalt arbeidende folkekirke. Trossamfunn utenfor Den
200 norske kirke skal gis gode arbeidsvilkår.

Jeg ber Gud velsigne Stortingets gjerning, og erklærer Norges 144. Storting for
åpnet.

205

Kilde

<http://www.dep.no/odinarkiv/norsk/dep/smk/1999/taler/099005-991515/dok-bu.html>

210

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/trontale-454>

215

220